

Обяснителна бележка

Пазар Центрум

The English version of the text is below

Градски контекст

Градският пазар в Пазарджик е исторически значим обществен център, разположен в непосредствена близост до важни културни и административни сгради. Настоящото пространствено разположение обаче не отразява централната му роля. Територията се характеризира с преобладаване на зони за паркиране и непропускливи покрития (около 93%), което формира подчертан ефект на "градски топлинен остров". Липсата на ландшафтен дизайн и сенчести зони прави престоя в района на пазара климатично неудобен и намалява екологичното качество на околната среда. Въпреки стратегическото местоположение, връзката с околните райони е разпръсната. Пешеходните пътеки са нарушени, Достъпът от други райони е труден, а визуалният пейзаж е претоварен с хаотични елементи, което засилва усещането за дезорганизация и намалява привлекателността на пространството.

Пространствена концепция

Предложеният генерален план предвижда не само реконструкция на градския пазар, но и развитие на цялата историческа част на Пазарджик. Ключовата идея на проекта е създаването на "зелен пояс" около центъра на града, който ще създаде комфортна и достъпна пешеходна среда. "Зеленият пояс" и мрежата от главни алеи, свързващи периферните райони с центъра, образуват водно-зелената рамка на града, която подобрява екологичния баланс и намалява ефекта от градския топлинен стрес. По този начин историческият център придобива модерен облик, съчетавайки търговски, социални и развлекателни функции в устойчива градска среда. Генералният план формира многостепенна система от обществени пространства: централен площад за панаири и събития, пешеходни улици с търговски площи и зони за отдих. Връзката с парка на минералните бани, зеленото ядро на града, се осигурява от система от открити пътеки, тераси, гледки и фестивална улица по парка. Това решение премахва изолацията на територията и превръща пазара в органично продължение на градската тъкан. Главният площад се превръща в място за социално взаимодействие с амфитеатър, сцена, пространство за изложби и временни пазари, превръщайки пазара в социално ядро и нов символ на Пазарджик.

Функционална програма

Пространствената организация на пазара се основава на принципа на модулност и гъвкава трансформация. Търговските аркади и уличните маси са обединени от удължен "умен" балдахин, който свързва павилионите в единна архитектурна композиция. Сенникът предпазва пространството от слънцето и валежите, образува изразителен силует, превръщайки се в ключов елемент от архитектурния образ. Пространствената структура се допълва от обществени зони, които образуват "точки на привличане", осигурявайки баланс между търговската дейност и социалния живот. Функционалната програма включва:

- павилиони за търговия с храни, промишлени стоки, цветя и заведения за обществено хранене;
- 150 улични търговци;
- административна сграда и охрана;
- санитарни единици, включително достъпни за потребители с ниска мобилност;

- зони за отдих и пространства за временни панаири и фестивали.
-

Архитектурна концепция на пазара

Архитектурната концепция на Централния пазар е вдъхновена от Чипровия килим - уникален български орнамент, включен в списъка на нематериалното наследство на ЮНЕСКО. Пазарът се разбира като модерно "платно", върху което се преплитат животът, традициите и бъдещето на Пазарджик. Мотивът на българския модел килим е в основата на логото като почит към културата и традициите. Съвременната интерпретация ви позволява да запазите паметта за миналото и да формирате архитектурен образ. Цветовата схема е базирана на традиционните български нюанси: червеното е символ на живота и енергията, зеленото е символ на земята и реколтата, бялото е символ на светлината и чистотата. Административната сграда и ресторант, разположени отстрани на ул.Градски Пазар, са разделени на независими обеми, вдъхновени от архитектурата на българските села. Характерните скатни покриви, дървени фасади и каменни основи са преосмислени по съвременен начин, образувайки визуален и културен мост между миналото и настоящето и подчертавайки местната идентичност на Пазарджик.

Приобщаване

Проектът е насочен към създаване на достъпна среда за всички категории граждани. Пазарното Пространство е оборудвано с рампи и безпрепятствени маршрути, осигуряващи удобен достъп до търговски павилиони и обществени зони за населението с ниска мобилност. Особено внимание се отделя на входната зона от търговския център, където е организирана нежна рампа, осигуряваща равни възможности за посетителите.

Преносимост

Новата организация на територията е насочена към намаляване на транспортното натоварване и повишаване на сигурността. Повишените пешеходни пътеки дават приоритет на движението на пешеходците, като същевременно забавят автомобилния трафик. В южната част са предвидени зелени паркинги, които намаляват площта на непроницаемите покрития и се интегрират в обща екологична рамка. Особено внимание се обръща на достъпа за обслужване на пазара: зоните за товарене и разтоварване са разположени така, че да са удобни за всички търговци, като същевременно не пречат на основните пешеходни маршрути и обществени пространства.

Устойчивост за формиране на общности

Проектът разглежда пазара като пространство не само за търговия, но и за социални срещи. Новият пазар става не само място за търговия, но и градски площад под покрива, където жителите се срещат, общуват и прекарват времето си. Централният площад е място за фестивали, панаири и временни изложби. Вечерта пазарът оживява, превръщайки се в оживено читалище и сърцето на културния живот на Пазарджик. Интелигентното осветление на сенника създава атмосфера на комфорт и безопасност, докато централният площад се превръща в арена за филмови фестивали, танцови партита и градски тържества. По този начин пазарът оформя Условието за комуникация, обмен на опит и културна интеграция, действайки като катализатор за градския живот и формирането на общности.

Екологична устойчивост

Интелигентният навес не само предпазва пространството от слънце и валежи, но също така генерира енергия за пазара и събира дъждовна вода. Вградените фотоволтаични модули (0) осигуряват автономно захранване на осветителни системи и инженерни комуникации. Перфорираните елементи на сенника създават динамичен модел и насърчават естествената вентилация. Екологичността на проекта се осигурява от система за събиране и пречистване на дъждовна вода, която се използва повторно за технически нужди и напояване на зелени площи. Озеленяване и озеленяване - предвижда се запазване на възрастни дървета и интегриране на нови зелени площи, което намалява топлинното натоварване и създава комфортен микроклимат.

Заклучение

Проектът създава модерна и устойчива градска среда, в която пазарът се превръща във важна връзка между историческото ядро на Пазарджик и бъдещото му развитие. Това е цялостен проект, предназначен да промени възприятието на центъра на града и да му върне ролята на истинско обществено ядро. Новата планираща структура формира модерна, удобна и безопасна среда, която отговаря на изискванията на век: подобрява пешеходните пътеки, елиминира хаотичното паркиране, осигурява комфортна логистика за търговците и в същото време интегрира пазара с парка на минералните бани и прилежащите квартали. По този начин пазарът престава да бъде изолирана територия и се превръща в органична част от градската тъкан.

По този начин Пазар Центрум не е просто пазар, а модерно обществено пространство, съчетаващо функциите на търговията, рекреацията и културния живот. Той ще се превърне в символ на обновения Пазарджик, демонстрирайки, че градът умее да съхранява своята история, развивайки я чрез иновации и устойчиви решения. Новият пазар е пространство за срещи и комуникация, място, където се формират общности, където гражданите се чувстват част от единно културно и социално платно. Това е сърцето на града, отразяващо миналото му и насочено към бъдещето.

Explanatory note

Пазар Центрум

Urban context

The city market in Pazardzhik is a historically significant community center located in close proximity to important cultural and administrative buildings. However, the current spatial arrangement does not reflect its central role. The territory is characterized by a predominance of parking areas and impenetrable coverings (about 93%), which forms a pronounced "urban heat island" effect. The lack of landscaping and shaded areas makes staying in the market area climatically uncomfortable and reduces the environmental quality of the environment. Despite its strategic location, communication with the surrounding areas is fragmented. Pedestrian paths are disrupted, access from other areas is difficult, and the visual landscape is overloaded with chaotic elements, which increases the feeling of disorganization and reduces the attractiveness of the space.

Spatial concept

The proposed master plan provides not only for the reconstruction of the city market, but also for the development of the entire historical part of Pazardzhik. The key idea of the project is to create a "green belt" around the city center, which will create a comfortable and accessible pedestrian environment. The "green Belt" and the network of main alleys connecting peripheral areas with the center form the water-green framework of the city, which improves the ecological balance and reduces the effect of urban heat stress. Thus, the historical center acquires a modern look, combining commercial, social and recreational functions in a sustainable urban environment. The master plan forms a multi-level system of public spaces: a central square for fairs and events, pedestrian streets with shopping and recreation areas. The connection to the Mineral Baths Park, the green core of the city, is provided by a system of open walkways, terraces, observation decks and a festival street along the park. This solution eliminates the isolation of the territory and turns the market into an organic continuation of the urban fabric. The main square becomes a place of social interaction with an amphitheater, a stage, a space for exhibitions and temporary markets, turning the market into a social core and a new symbol of Pazardzhik.

Functional program

The spatial organization of the market is based on the principle of modularity and flexible transformation. The shopping pavilions and outdoor tables are united by an extended "smart" canopy that connects the pavilions into a single architectural composition. The canopy protects the space from the sun and precipitation, forms an expressive silhouette, becoming a key element of the architectural image. Embedded photovoltaic modules (BIPVS) provide autonomous power supply to lighting and utility systems. The perforated canopy elements create a dynamic chiaroscuro pattern and promote natural ventilation. The spatial structure is complemented by public areas that form "points of attraction", providing a balance between commercial activities and social life.

The functional program includes:

- pavilions for food trade, industrial goods, flowers and catering establishments;
 - 150 outdoor sales tables;
 - Administrative building and security;
 - sanitary units, including those accessible to people with limited mobility;
 - Recreation areas and spaces for temporary fairs and festivals.
-

Architectural concept of the Market

The architectural concept of the Central Market is inspired by the Chiprov Kilim, a unique Bulgarian ornament included in the UNESCO Intangible Heritage List. The market is understood as a modern "canvas" on which the life, traditions and future of Pazardzhik are intertwined. The motif of the Bulgarian carpet pattern formed the basis of the logo as a tribute to culture and traditions. Modern interpretation allows you to preserve the memory of the past and form an architectural image. The color scheme is based on traditional Bulgarian shades: red - a symbol of life and energy, green - earth and harvest, white - light and purity. The administrative building and the restaurant, located on the side of Gradski Pazar Street, are divided into independent volumes inspired by the architecture of Bulgarian villages. The characteristic pitched roofs, wooden facades and stone foundations are reinterpreted in a modern way, forming a visual and cultural bridge between the past and the present and emphasizing the local identity of Pazardzhik.

Inclusivity

The project is aimed at creating an accessible environment for all categories of citizens. The market space is equipped with ramps and barrier-free routes that provide convenient access to shopping pavilions and public areas for people with limited mobility. Special attention is paid to the entrance area from the side of the shopping center, where a gentle ramp is organized, providing equal opportunities for visitors.

Mobility

The new organization of the territory is aimed at reducing the traffic load and increasing safety. Elevated pedestrian crosswalks ensure that pedestrian traffic is prioritized and slow down car traffic at the same time. Green parking lots are provided in the southern part, reducing the area of impervious coatings and integrating into the overall ecological framework. Special attention is paid to access for market maintenance: the loading and unloading areas are located in such a way as to be convenient for all merchants, but at the same time not to interfere with the main walking routes and public spaces.

Sustainability for community formation

The project considers the market as a space not only for trade, but also for social meetings. The new market is becoming not only a place of trade, but also a city square under the roof, where residents meet, communicate and spend time. The central square is a venue for festivals, fairs, and temporary exhibitions. In the evening, the market comes to life, turning into a vibrant community center and the heart of Pazardzhik's cultural life. The illumination of the smart canopy creates an atmosphere of comfort and safety, and the central square turns into an arena for film festivals, dance parties and city celebrations. Thus, the market creates conditions for communication, exchange of experience and cultural integration, acting as a catalyst for urban life and the formation of communities.

Environmental sustainability

The smart canopy not only protects the space from the sun and precipitation, but also generates energy for the market and collects rainwater. Embedded photovoltaic modules (BIPVS) provide autonomous power supply to lighting and utility systems. The perforated canopy elements create a dynamic pattern and promote natural ventilation. The environmental friendliness of the project is ensured by the rainwater collection and purification system, which is reused for technical needs and irrigation of green spaces. Landscape and landscaping - provides for the preservation of mature trees and the integration of new green areas, which reduces heat stress and creates a comfortable microclimate.

Conclusion

The project creates a modern and sustainable urban environment in which the market becomes an important link between the historical core of Pazardzhik and its future development. It is a comprehensive project designed to change the perception of the city center and return it to its role as a true community core. The new planning structure forms a modern, comfortable, and safe environment that meets the requirements of the century: it improves pedestrian paths, eliminates chaotic parking, provides comfortable logistics for traders, and at the same time integrates the market with the mineral baths Park and adjacent neighborhoods. Thus, the market ceases to be an isolated territory and becomes an organic part of the urban fabric. Thus, the Centrum market is not just a market, but a modern public space combining the functions of commerce, recreation, and cultural life. It will become a symbol of the renewed Pazardzhik, demonstrating that the city is able to preserve its history, developing it through innovation and sustainable solutions. The new market is a space for meeting and communication, a place where communities are formed, where citizens feel part of a unified cultural and social fabric. It is the heart of the city, reflecting its past and looking to the future.